

**Informe de la sessió a l'Hospitalet de Llobregat
1 d'octubre de 2019**

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:

Sumari

---

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	6
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	13
8. Imatges de la sessió	17

Dia: 1 d'octubre de 2019

Hora: 17.30h a 20h

Lloc: Casal Cívic L'Hospitalet de Llobregat - Gornal
Avinguda de Carmen Amaya, s/n, 08902 Hospitalet de Llobregat

1. Presentació del procés

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formeu part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

- **Benvinguda** (10 minuts). Benvinguda i presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec de la Sra. Laura Marino, tècnica de la Generalitat de Catalunya i una de les responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat per grups on es debat sobre els eixos i les línies de treball del programa Òmnia.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica del debat està distribuït en dos espais (un espai per participants dels PO i un altre per tècnics i dinamitzadors) i en cadascun dels espais es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball (aprenentatge, ocupabilitat i acció comunitària), els rol dels agents (el rol que tenen i el que hauria de tenir cadascun dels quatre agents implicats en el programa Òmnia: administració pública, entitats gestores, dinamitzadors/es i participants), la metodologia d'intervenció comunitària i el binomi TIC-social. Les persones participants, dividides en dos grups de treball conformats. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades l'espai de debat on ha estat present.

5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **15 persones (9 dones i 6 homes)**, representants de diferents perfils d'agents implicats en la Xarxa Òmnia; usuàries, dinamitzadores, representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia i tècniques de l'Administració Pública.

En aquesta sessió hi van participar tant dinamitzadors/ores, com agents del territori així com participants del Programa. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

Taula 1. Persones participants segons edat i sexe

Dones	9	60%
De 18 a 25 anys	1	7%
De 25 i fins a 34	3	20%
De 35 i fins a 44	2	13%
De 45 i fins a 54	3	20%
De 55 i fins a 64	0	0%
Més de 65	0	0%
Homes	6	40%
De 18 a 25 anys	1	7%
De 25 i fins a 34	0	0%
De 35 i fins a 44	3	20%
De 45 i fins a 54	1	7%
De 55 i fins a 64	1	7%
Més de 65	0	0%
Total general	15	100%

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	12	80%
Entitat	2	13%
Administracions públiques/Serveis/Programes del territori	1	7%
Total general	15	100%

Taula 3. Persones participants segons el tipus càrrec**Càrrec que ocupen els participants**

Dinamitzador/a	9	60%
Participant Òmnia	1	7%
Personal tècnic	1	7%
Personal directiu	4	27%
Total general	15	100%

6. Conclusions del debat

Eix 1: Les línies de treball del Programa Òmnia

Propostes de futur:

	Aportacions
Replantejament dels eixos actuals de treball	<ul style="list-style-type: none"> - Replantejar la línia d'ocupabilitat. <i>Ocupabilitat com a eines competencials bàsiques per trobar feina o ocupabilitat com a formacions que aportin un plus?</i> Cal definir un eix d'ocupabilitat en funció dels diferents nivells de coneixements i capacitats de les persones usuàries. Cal mantenir els recursos bàsics però sobretot cal preparar usuàries per altres reptes tècnics i socials: cursos de prevenció d'exposició de continguts propis a internet; educació en l'ús de les xarxes socials/internet, entrevistes on-line; com reaccionar davant d'una càmera, cursos a famílies sobre control d'ús de la capa digital dels seus joves. - Incorporar un quart eix obert per a treballar projectes o temàtiques (per exemple: gènere, sostenibilitat, etc). Caldria tenir la opció de treballar per projectes i no de forma tant genèrica, potenciant i donant continuïtat de manera conjunta també a la feina de l'entitat gestora. - Cal avançar cap a la línia d'acció comunitària obrint el ventall de tipologies de participants; joves, infants, diversitat funcional i actors comunitaris. (vinculat a l'Eix 3).
Aprenentatge en TIC infants i joves	<ul style="list-style-type: none"> - A través del programa "Jugar i descobrir", infants de 4 a 12 proposen disposar de més formacions en relació a : edició de fotografia, edició de vídeos, creació d'animacions, pàgines web crear, disseny gràfic, cursos programació robòtica, realitat virtual, seguretat a xarxes i evitar riscos virtuals.
Adaptabilitat eines a diferents sectors de la població	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptar les formacions i materials per a persones amb diversitat funcional, sensorial, etcètera i fer-ne difusió.
Vincular activitats a diferents eixos	<ul style="list-style-type: none"> - Permetre que una activitat pugui encabir-se en diferents eixos, ja que actualment semblen excloents i caldria que fossin complementaris. Cal que hi pugui haver una interrelació entre les tres línies de treball, i alhora cal definir millor les competències transversals per cada línia.

<p>Coordinació entre POs d'un mateix territori per oferir serveis complementaris</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Millorar la coordinació amb PO d'un mateix territori proper per tal d'oferir accions formatives complementàries i satisfer així les necessitats de les persones usuàries (amb nivell avançat), i plantejar els diferents nivells d'aprenentatge digital no com a graus (intermedi, avançat) sinó per accions concretes (processador de textos, navegació per internet, correu-e, tràmits bancaris, tràmits administració, edició de fotografies, etc).
<p>Afavorir l'accés lliure</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Afavorir un horari acotat però més ampli i flexible de l'"Accés lliure a ordinadors" en aquells POs que ho necessitin. És un espai que funciona en una franja horària acotada, ja que l'usuari de manera autònoma pot fer consultes i realitzar tràmits, preparar documents, etc.
<p>Vincular aprenentatge inicial en TIC i accés lliure</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vincular la demanda d'accés lliure a ordinadors a cursos, píndoles formatives específiques de tràmits, aprenentatge d'aplicacions, etc. per tal de fomentar l'aprenentatge i l'autonomia en la realització de tràmits. D'aquesta forma cal assegurar primer l'aprenentatge basic de les eines i seguidament oferir l'accés lliure per tal que l'usuari no tingui la dependència del dinamitzador.

Eix 2: Rols dels actors del Programa Òmnia

Propostes de futur:

Actors vinculats als PO	Possibles propostes de millora en relació a les tasques i situació actual
<p>Administració pública (Generalitat), i altres departaments</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ha definir el més possible criteris mínims comuns, sense deixar de banda realitats i necessitats concretes de cada cas, el perfil de dinamitzadora de PO. - Liderar una millora de la comunicació entre PO, especialment a nivell metodològic (eines digitals de treball cooperatiu i en xarxa), amb l'objectiu d'establir un sistema per recollir/compartir/endreçar informació. - Posar èmfasi en la difusió institucional per a millorar el coneixement que es té dels PO, i que es coneguin com a un recurs més al territori, que afavoreixi el treball en xarxa, faciliti les derivacions, disposar de materials per a la difusió (tríptics..). Cal millorar el coneixement dels PO per tal de potenciar aquestes aliances bilaterals temàtiques.
<p>Entitats gestores</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Si bé hi ha d'haver línies de treball generals i consensuades pròpies de Xarxa Òmnia, és necessari que cada PO/dinamitzadora tingui marge per programar en funció de

	<p>realitat local.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cercar un equilibri entre PO i Entitat Gestora: el PO ha de poder ser autònom, però ha de rebre suport de l'entitat gestora i hi ha d'haver una coordinació fluïda. - Recuperar les Trobades Territorials de dinamitzadors/res de PO, com a espai d'aprenentatge intern, espai de trobada, compartir experiències, recursos, etc.
Dinamitzadors i dinamitzadores	<ul style="list-style-type: none"> - Tractar les persones participants des de la potencialitat, potenciar capacitats i virtuts participants. - Oferir formació als dinamitzadors: per una banda, enfocada a contingut, no tant a metodologia i per altra, en mètodes per millorar la comunicació interna. - Cal que la persona dinamitzadora amb perfil comunitari, visió estratègica i perifèrica en relació a la vessant comunitària. - Tenir marge per programar en funció de la realitat local i de les demandes de participants. - Treballar la motivació per l'aprenentatge en innovació tecnològica i la millora organitzacional dels/les dinamitzadors/es per a optimitzar l'execució de les seves funcions.
Participants i usuàries	<ul style="list-style-type: none"> - Cal promoure que els propis participants puguin participar i impulsar la creació de grups d'ajuda mútua (que tinguin més autonomia i enfortir les relacions i xarxa) - Disposar de més espais de participació per expressar motivacions, idees. (en molts PO això ja es treballa així, però es considera que hauria de ser la norma del PO).
Nous rols – entitats col·laboradores	<ul style="list-style-type: none"> - Entitats col·laboradores dels barris/entorns locals que identifiquen necessitats i col·lectius, problemàtiques, etc.

Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Treball en xarxa i recursos/temps dels equips	<ul style="list-style-type: none"> - Cal disposar de més temps i recursos per al treball en xarxa i per tant optimitzar recursos. - Cal tenir en compte que les relacions comunitàries es realitzen de forma pausada i amb paciència.
Relació amb els altres POs del territori	<ul style="list-style-type: none"> - Establir trobades periòdiques entre PO d'un mateix territori i d'entre diferents territoris per conèixer altres realitats. - Afavorir el principi de complementaritat dels PO d'un mateix territori: Compartir recursos i informació sobre formacions i activitats d'altres PO propers disponibles per coordinar i gestionar les demandes de cursos, temàtiques, unir forces, etc. Així mateix i per afavorir la millora organitzacional cal fomentar l'ús d'eines de comunicació i intercanvi de recursos entre PO's: google drive, etc.
Relació amb altres recursos i serveis del territori	<ul style="list-style-type: none"> - Potenciar estratègia/comunicació bidireccional entre PO i entitats territorials. Es destaca l'exemple de col·laborar amb Serveis Socials pot arribar a més usuàries, serveis, etcètera - Programar unes jornades "ÒMNIA Cap enfora" (entre PO i altres recursos i agents d'un mateix territori) per tal d'augmentar el coneixement de la Xarxa Òmnia al territori, enfortir vincles comunitaris, dissenyar accions i projectes conjunts, i en definitiva potenciar i enriquir el treball en xarxa. - Afavorir més presència dels PO en esdeveniments populars i comunitaris per donar-se a conèixer (festes majors, diades populars, mostres d'entitats, etc).

Eix 4: Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Formacions	<ul style="list-style-type: none"> - Realitzar formacions i tallers que ajudin en la quotidianitat: demanar hora al metge, fiscalitat, relació amb Hisenda o Admin, gestions bancàries, etc. - Oferir formació específica per als dinamitzadors per treballar de manera adequada amb persones amb diversitat funcional.
TIC i inclusió social	<ul style="list-style-type: none"> - Potenciar espais intergeneracionals per lluitar contra l'esclatxa digital i el gap generacional, favorint la inclusió digital i social.
Participació en espais TIC	<ul style="list-style-type: none"> - Afavorir la presència de la Xarxa Òmnia a congressos de transformació social i comunitària. - Buscar espais de participació de la Xarxa Òmnia (taules rodones, seminaris) dintre de congressos de TIC (Mobile, Educació, City-Lab..) per promoure la mirada comunitària en el món de les TIC i fer difusió de la XO. - Fomentar que els dinamitzadors assiteixin a espais d'innovació tecnològica aplicada (lligant amb el foment de la motivació i l'aprenentatge digital exposat en l'eix 2).
Equipament i programari adaptat	<ul style="list-style-type: none"> - Garantir equipament i programari adaptat que satisfaci necessitats de persones amb diversitat funcional i gent gran en tots els PO (Mínim un ordinador adaptat).

7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
A la resta d'Espanya	1	2	3
Catalunya	7	4	11
NS/NC	1		1
Total general	9	6	15

Municipi de residència	Dona	Home	Total
L'Hospitalet	4	2	6
Cornellà	1	1	2
Sant Boi de Llobregat	1		1
Barcelona		1	1
NS/NC	3	2	5
Total general	9	6	15

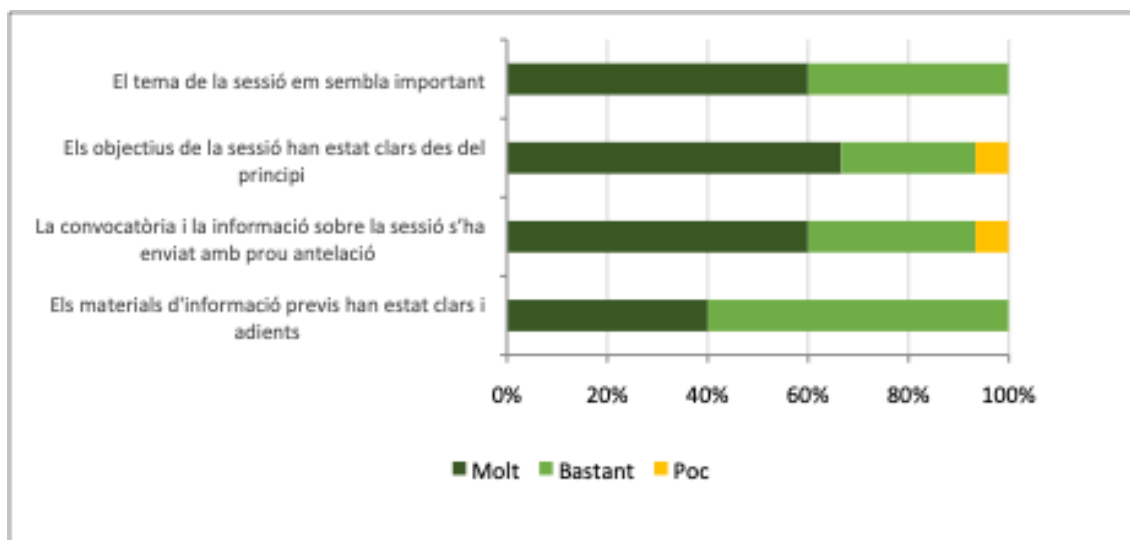
Situació laboral	Dona	Home	Total
Jubilat/da o pensionista	1	2	3
Treballa	8	4	12
Total general	9	6	15

Sector	Dona	Home	Total
Administració pública	2	1	3
Salut, educació i serveis socials	3	2	5
Cultura i lleure	1	1	2
NS/NC	3	2	5
Total general	9	6	15

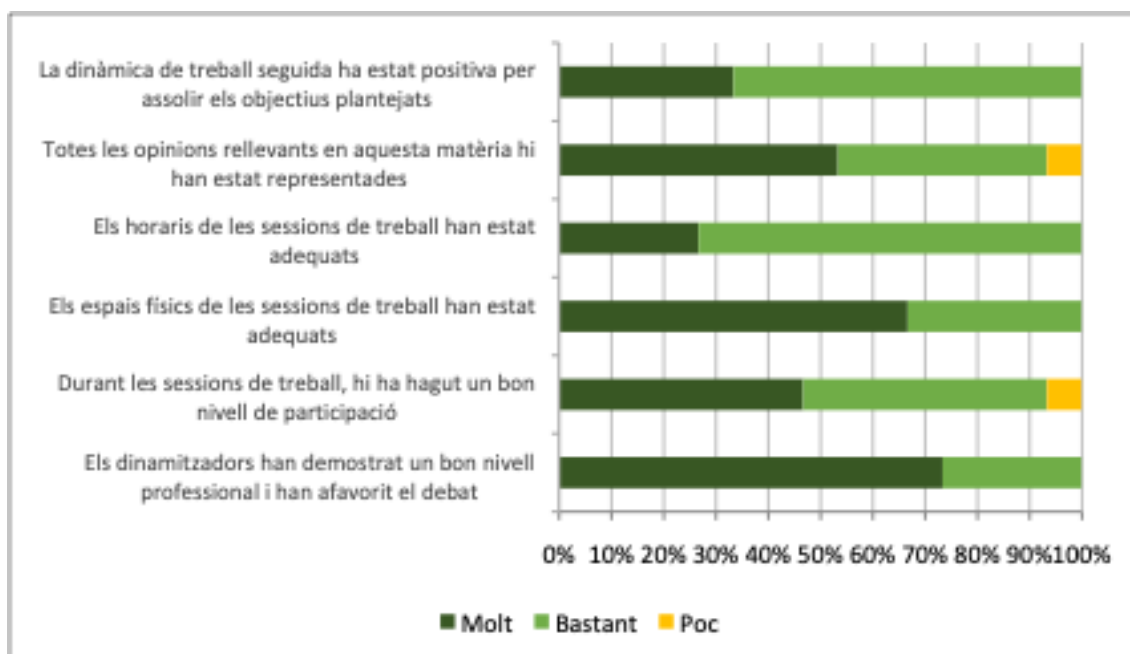
Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
Diplomatura	1		1
ESO, EGB, Batxillerat elemental		2	2
FP Grau Mitjà	1		1
FP Grau Superior	3	1	4
Grau universitari	2	1	3
Màster, llicenciatura i doctorat	2	2	4
Total general	9	6	15

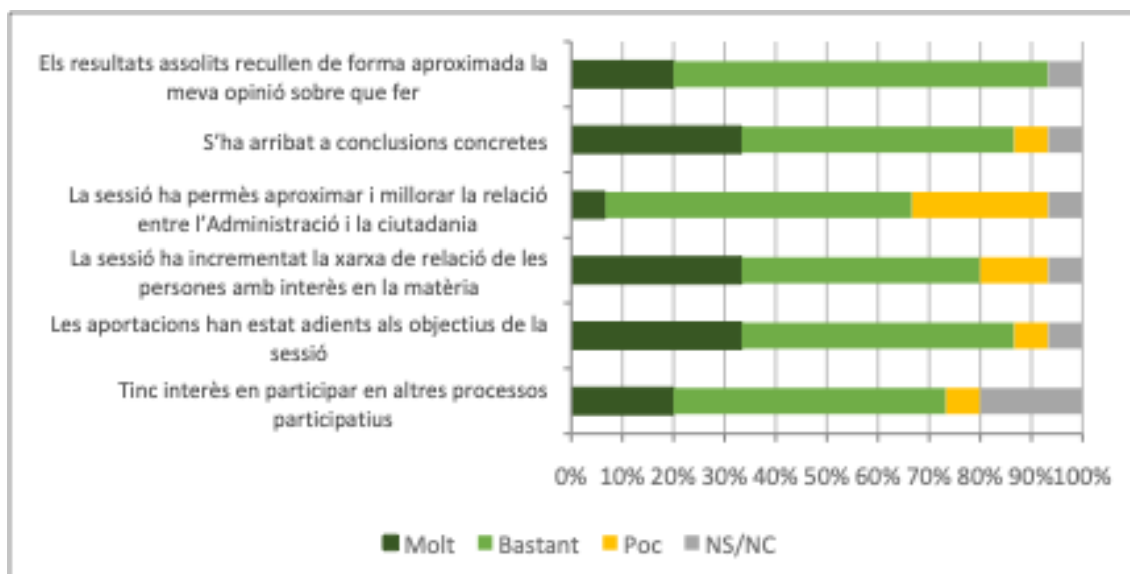
Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

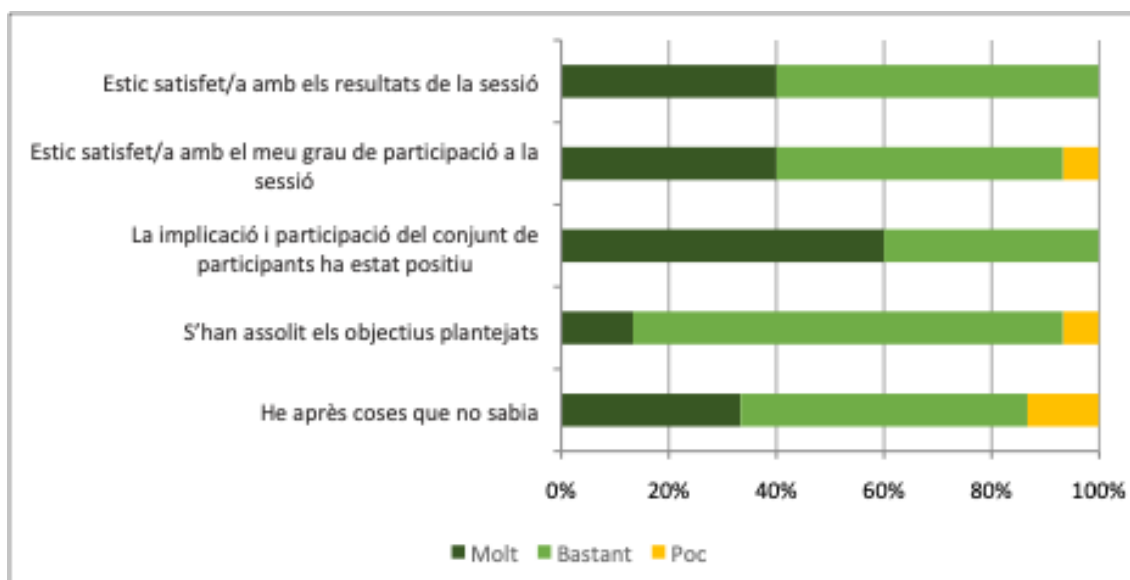
Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius

Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Gràfic 4. Valoració general

Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria	
A través de la Generalitat de Catalunya	35%
A través de la meva entitat	20%
Altres: Casal Cívic Gornal	10%
A través d'internet	5%
A través de l'Ajuntament	5%
Altres: Correu	5%
Pel Boca orella	5%
Altres: Xarxa Òmnia	5%
Altres: dinamitzador PO L'hospitalet	5%
NS/NC	5%
Total general	15

8. Imatges de la sessió

